

سوال 5:

جواباً، خوشحال خان خټک:

خوشحال خان بابا دا اکوټه خټک باشنده وؤ او په شاعري و پيدان سره سره نبي دا فنونوټو په پيدان نبي هم دا پندري يولو نوم وؤ. دادي په شاعري نبي دا پښتون قام دا باره د پير سبق دي.

خوشحال خان شاعري بنکاره اړخونه:

دا خوشحال خان شاعري بنکاره اړخونه څلور دي -

- ① اخلاقي شاعري
- ② قامی او وطنی شاعري
- ③ عشق شاعري
- ④ تر زلمه شاعري.

① اخلاقي شاعري

دا خوشحال خان اخلاقي شاعري نبي دا پښتون قام لپاره يو ډير غټ سبق وؤ. هغوي دا شاعري په ډر ليم سره قام ته ويله وايي حالات که مگر خټک وي، خپل مقصد به به نه شاته کښي. اخلاقي شاعري مثالونه:

د امانت دارو که حرم کاره وي نه دي
که علاج لره همې راشي مينې هم

چې دروغ دا خلي او باسي کله خله دا
چې رښتيا دا خلي او باسي خله هغه دا.

ترهنگه لوري سطر دار سپردوي
که تمام لار به وينوشي آلوده

قاي شاعري: دا اخلاقي شاعري سره سره خوشحال خان دا قام به عقل
همه دیر استغفار بيگلي دي. ويلي کنگلي جي خوشحال خان به قام دیر
ميرزا و... دا دیر خواهش و... جي لولک پيرون قام دي به اتفاق دي
خوشحال خان وايي جي:

تيره مي ونده راغلم تر سوات
پيرون مي ونده دا لوي لوي ذات
عقل و سميت في ما او به ليره
سيرة راغلم ناست يم علامت

ماد شاي بي دا فلول به سر بيله
دا فعل دا دولتون به هوس دي

سره جاره دا پيرون تر فعل ده دا
اتفاق و سره نشتره دیر ارکان

رزحبه شاعري:

رزحبه شاعري نه مراد هوه شاعري جي به کوم کني دا
لوري ذکر شوي وي. خوشحال خان به شاعري کني دیر و استغفار و
کني دا لوري هه او دا عزت ذکر دي. لکه خوشحال خان خټک وايي جي
اطاعت دا علول امر خاله به کرم
خليفه دا زحاني به زره هافردي

۱ چي به نوم پښتون خو څيگي خوشا ښکي
اورنگزيب هسي بادشاه دي دا اسلام

عشق شاعري :

دار زويه ، عشقه ، او قامی شاعري سره سره
خوشحال خان ، داعشق او محبت حوامي سحر خيزه قسم
ډير اشعار ذکر کړي دي . وايي هوي .
لوره پيا تير کلي خو گزار لره کنه
زلفي هوي واک شي خود اخیل پار لره کنه
هسي راته وايي چي به بنغو نظر ده کړه
سترگي چي پيدا دي خود ديار لره کنه

۲ دا خوشحال دا زويه ديار محبت له شي
که مينه له فيل بت له بت تير سته .

نتيجه : دادي بيان ده ظاهر داسوا چي دا خوشحال خان
دا شاعري حيا بنواري او خونو څلور عشقه ، زويه ،
قامي او اخلاقي دي - له طادي شاعري به بنياد
خوشحال خان فتحک دا پښتو به ټولو شاعرانو
لښي ټولو ډير او حيت مقام لري .

سوال :- نمبر 6

جواب :- پښتانه ټوټه دي:

پښتانه ټوټه دي؟ دا يو ډير غټو بحث چې دا ډلېرې
خوډې ورسې راروان دي - دا دي سوال ته جواب گڼې مختلف
نظري دي چې بلې پکښې دوا ډير مشهور دي - هغه دا دي

① سامي نظريه:

اول نظريه دا دا چې پښتانه بنې اسرائيل دي -
دي ته سامي نظريه ځکه وييل شي چې سام دا حضرت نوح ؑ ټوټې
وو او بنې اسرائيل دا هغه سام اولاد دي نوم له دي هغه
پښتانه هم دا بنې اسرائيل يعني گڼې دا حضرت نوح ؑ دا ټوټې دا
سام اولاد دي. ملا محمد الله شرنې به خپل کتاب معجزات افغاني گڼې بيگي
چې لښو دا عبراني ژبې نه راوتې دا او پښتانه بنې اسرائيل دي.
دا دي هغه علاوه هم وييل شي چې دا بنې اسرائيل يو بادستان وو چې نوم

2024.12.22 22:41

بی وؤ طالوت دا دی لس خاصن وؤ ، هی بکني لو نوم ارفیه او دابل
 برخیه وؤ - دا برخیه اولاد نوم وؤ افغانه - هی کله سلیمان ^ع بادشاه
 نشو نو برخیه دا هعوی به فوخ کنی ملازم شو - وقت شیرلده بی
 اسرا بیل ته شلست اوسو نو افغانه سره دا اولاده افغانستان ته راغی
 او آباد شو - وه وقت لیس دا پینو نو یوبل سردار قیس عبدالرشید
 جور سوچی به دا خالد بن ولیدم سره بی تعلق وؤ - دی ته خالد
 دا اسلام دعوت ورکړو او رسول اللہ ^ص سره به ملاقات کنی ورته عبدالرشید
 نوم مبلو شو او مسلمان شو - و بیل شی هی دا قیس دربی خاصن
 غورعش ، سرین ، بیل وؤ . هم دی دربی کسانو سره دا پینون
 نسب میلا ویری .

② دویمه نظریه : آریای نظریه .

اصل کنی قونک سره دا اول نظریه چی ساهی نظریه
 دا ، دا دی پبرونلی زیری دی . خودی سره سره هی بله کهه نظریه
 دا هغه دا و بیل شی آریای نظریه - دا دی نظریه به نظر کنی پینانه آریای
 آریای ژبی خلق دا اشاء ته مختلف علاقون ته هجرت او کړو . دا هجرت به نو وقت
 به بلکه به سلو نو کولو کنی شوی وؤ . دا افغانستان به خیمه بلخ چی جنکی
 به ورته "وز" و بیل شو ، وه هجرت او کړو . دا بلخ ته مبللی برا دا خلق دا
 ایران ، اور هندوستان له لار روان شو - افغانستان کنی دی آریای
 ژبه دا ژبه (پینو) شکل اختیار کړو - له هندوستان کنی سنسکرت
 اور ایران کنی فارسی او دا بیلووی به نوم سره یاد شو - پینو
 دا دی به ثابت شو هی دا پینو ژبه او دا پینانه بنیاد او اهل دا آریاؤن
 ژبه میلا ویکي .

عمرزہ مارا: امیر عمرزہ خان شیخواری - پیدائش - ۱۹۰۷ - ابتدائی تعلیم
پنجم پوری خیل قلعہ کی - بیاد اسلامیا کالج سکول کی تعلیم حاصل
کی اور وہ پنجم جماعت کی ہی سبق پڑھتا تھا۔
ڈرامہ نگار، ناول نویس، عالم اور صوفی و۔

کتابوں: غزالوں، سپر ۲ پہ آئینہ نگار، داڑوہ اعجاز
خکارہ اور خون: دریا اہل دی - ① ہوشیار نڈھاری، ② عمرزہ شاعری
③ عمرزہ مارا شاعری یعنی تصنیفیں
④ عمرزہ مارا شاعری یعنی تصنیفیں

عہدہ رورہ خکارہ کوئی وجہ نہ
حاکمات بہ ذریعہ فنی راز بیدہ ذہ

انسان کمالات دنیا تہ پہ جزا جزا خکارہ کینیری - مطلب پہ جزا جزا ہی
خدا کی دنیا تہ خکارہ کوئی

مقتبہ وحدت الوجود سے جو زمانہ کینی دا انسان اکائیات اور اللہ ذات بود
دا دالہ ذات جہ دا اکائیات تہ

عہدہ راستہ کا خان وینی ط اشاد عمرزہ فتح و دین
تہ دی پور تہ کمرہ حجاب جی ذہ عمرزہ او پنم
مطلب ذہ راجہ خان بود

عہدہ تاجی خانہ وانی جی بعد نہ خان قربان کمرہ
خان دا خان سگہ قریا تہ کبی ذہ حیران کیم

عہدہ حوید ووم دا اصل سدرہ واصل خوجی بیل شووم
اوس با خیل خیل خان تہ سدرہ کیم

۲- اولسي ادب دو بيم هئا لويه دا - ه
دا آئينر دا هئا لکور سره دا نينو په
آواز وټيل سټي - دا هيسټ دا هونځالي ته
واقع او په غبرگو آوازونو وټيل کيلي -

۳- سزره :

دا پينو ادب لويه لويه هئا دي هغه
ته سزره وټيل سټي - سزره او لويه
پوشخ دي خو ته ساهت کيني بي لک نشان
خوځري - دا سزره ساهت دا لويه نه لک
اوله دي .

۴- نيمه کي :

دي ته نيمه کي خک وايي دي دا دي هغه
هيسټه نيمه وي - دا دا دوکسانون ته اورز
دا سوال او جواب ته شکل کيني وټيل سټي .

۵- بدله :

دي ته بدله خک وټيل سټي دي دي
کيني رديف بار بار بدلي -

۱- طاربتہ :

طاربتہ دا بنتو ادسا و بلک جنو دی جی ہا اول
دا لو جی او دا سندی لہ سٹان وی۔ جو دی ہنی فرق دا وی
جی ذاتو لو و طم کو او ردوالی لرا بروی۔

2024.12.22 22:44